

VVJ Antwerpen
organiseert quiz (2 mei)
en voetbaltoernooi (7 juni)
Schrijf u nu in!

VVJ en Kortom verkiezen Frédéric Petit tot
woordvoerder van het jaar
Wat zeggen de verkiezingsprogramma's over media en journalistiek ?
Sociaal akkoord bij Mediahuis
Beginnende journalisten zuchten onder jobonzekerheid
En Bart Bekaert (Q-Music) over de waarde van kort nieuws

De Journalist

m a g a z i n e v a n d e V V J

De Journalist 178 - 2 mei 2014 - verschijnt maandelijks - v.u. Pol Deltour, Huis van de Journalist, Zennestraat 21, 1000 Brussel

UIT DE VVJ

Verdampt geheugen	3
-------------------	---

ACTUEEL

Politieke partijen over media en journalistiek	4
Sociaal akkoord bij Mediahuis	5
BBI zoomt in op auteursrechten freelancejournalisten	5
Grondwetsartikelen over persvrijheid zijn herzienbaar	6
Raad voor de Journalistiek past werkingsreglement aan	6
Wet dataretentie bedreigt privacy en bronnengeheim	6
Beginnende journalisten zuchten onder werkonzekerheid	7

SERVICE

Gezinsdag VVJ-Antwerpen lokte 170 journalisten en familie	8
VVJ-Quiz op 2 mei in Turnhout	8
VVJ-voetbaltoernooi in Berchem op 7 juni	8
Handig facturatiesysteem voor freelancers	9
Ook journalisten in bijberoep kunnen VVJ-lid worden	10
Tips voor berichtgeving over opinie-onderzoek	12-13
JAM: auteursrechten dienen creativiteit	20

SCHEEF BEKEKEN

9-11

BOEKEN

11

IN GESPREK

Bart Bekaert: 'Ook kort nieuws is belangrijk'	14-15
---	-------

RAAD VOOR DE JOURNALISTIEK

Peter Vereecke c/ VRT-Koppen	16-17
------------------------------	-------

IN MEMORIAM

Yvan Dhondt	17
-------------	----

MENS ACHTER HET NIEUWS

De rechttoe rechtaan-stijl van Katrien Saelens (VTM)	18
--	----

ONDER EMBARGO

19

Voor de eerste keer zijn in Vlaanderen de beste woordvoerders van het jaar verkozen. Het gaat om een gezamenlijk initiatief van Kortom, beroepsvereniging van communicatieprofessionals in de overheidssector, en de VVJ. Enkel professionele woordvoerders kwamen in aanmerking.

Als beste allroundwoordvoerder kwam Frédéric Petit van Infrabel (zie foto) uit de bus. In de categorie 'beste bereikbaarheid' ging de prijs naar Hajo Beeckman van het Vlaams Verkeerscentrum. Als woordvoerder met de 'mooiste stem' werd An Van Hamme van de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB uitverkoren. De woordvoerder met de beste persteksten is Margaux Donckier, die voor Justitieminister Turtelboom werkt.

Opmerkelijk is dat vooral woordvoerders in de mobiliteitssector goed blijken te scoren bij journalisten. De beste woordvoerders van het jaar zijn op maandag 28 april in de bloemetjes gezet.

(PD / foto Nicolas Maeterlinck /Belga)

De Journalist *Uit de VVJ*

MAGAZINE VAN DE
VLAAMSE VERENIGING VAN
JOURNALISTEN (VVJ)

COÖRDINATIE

Pol DELTOUR
pol.deltour@journalist.be

VASTE MEDEWERKERS

Jan BACKX
Ivan DECLERCQ
Monica MORITZ
Marleen SLUYDTS
Luc VANHEERENTALS
Mark VLAEMINCK
BELGA PICTURES
PHOTO NEWS
ZAK

REDACTIESECRETARIAAT

Huis van de Journalist
Zennestraat 21
1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40
Fax 02/777.08.49
info@journalist.be
www.journalist.be

ABONNEMENTEN

Marleen Sluydts
Zie adres hierboven
info@journalist.be

RECLAMEREGIE

Cathy Pletinckx
Zie adres hierboven
info@journalist.be

LAYOUT EN DRUK

Claes-Roels
Albert Van Cotthemstraat 54
1600 Sint-Pieters-Leeuw
Tel. +32 (0)2 378 09 39
Fax +32 (0)2 378 25 59
www.claes-roels.be

Lid van de Unie van Uitgevers
van de Periodieke Pers

VERDAMPT GEHEUGEN

De herstructurering bij Mediahuis lijkt dan toch stilaan rond te geraken. Of de uitkomst positief is, moet nog blijken. Hoe dan ook blijft het droeve feit dat om en bij 140 personeelsleden verdwijnen. Hun vertrek is afgekocht met behoorlijk wat centen. Premies en brugpensioenregelingen moeten de pil van het ontslag vergulden. Maar het maakt er de toekomst voor wie weg moet, niet rooskleuriger op. Vind nog maar eens een job als journalist in een krimpende mediemarkt.

Het mes gaat vooral in de groep van boven de vijftig, wat betekent dat de redacties worden onthoofd. Als de oudste journalisten, met de meeste ervaring, verdwijnen, staat de kwaliteit van de journalistiek op de helling. Het levende geheugen van redacties verdampt, en dat is niet zomaar op te vullen met wat outsourcing. Het laat moderne managers bovendien toe om nog meer druk te zetten op jongere generaties, die nog alles moeten bewijzen. Maar we blijven positief, en kijken nu vooral uit naar wat de herstructurering voor de respectievelijke krantentitels zal meebrengen.

Intussen hollen we in een rotvaart naar de verkiezingen. Het is wat triest om vast te stellen dat enkele partijen in hun nochtans druk berekende programma's niet veel woorden verspillen aan wat ze met de mediasector beogen. Ook hier is het afwachten: wie wordt de volgende Vlaamse minister van Media? En welke plannen maakt de nieuwe Vlaamse regering?

In die context is overigens recent onderzoek van Peter Van Aelst, politicoloog aan de UA, best interessant. Hij beweert dat de invloed van de media op de politiek beperkt is. Van Aelst beschrijft politiek als een strategisch spel, waar media gewoon deel van uitmaken. Maar zonder dat media politici maken of kraken, zoals iedereen graag beweert. Media weerspiegelen gewoon de bestaande machtsverhoudingen binnen een partij. Wat betekent dat iemand met een belangrijke functie, automatisch meer in krant of op televisie komt. Slecht nieuws dus voor de backbenchers...

Tot slot nog even wijzen op het jongste jaarverslag van de Raad voor de Journalistiek. Daarin wijst voorzitter Wim Criel op de recente beslissing om elke uitspraak te publiceren in het medium waartegen klacht is ingediend. Is de klacht gegrond, dan wordt er aan *naming & shaming* gedaan. Is ze ongegrond, dan mag iedereen ook weten dat een journalist goed heeft gehandeld. Die stap, zegt Criel, is groot: geen enkele andere sector gaat zo open om met zijn doelgroep. En dat mag zeker ook eens worden gezegd.

De Raad neemt overigens afscheid van Flip Voets, zijn alom gewaardeerde ombudsman. Flip heeft als een pionier de sporen getrokken waarlangs de Raad nu kan doorgaan. Een welgemeende dank daarvoor, Flip.

En welkom aan Pieter Knapen, die hem opvolgt. Pieter kent als oud-journalist en oud-hoofdredacteur ons vakgebied maar al te goed. We hebben dan ook het volste vertrouwen in hem. Pieter komt trouwens, net als Flip, van de radio. En wie ben ik om tegen te spreken dat daar grote kwaliteit zit?

Marc Van de Looverbosch
Voorzitter VVJ / AVBB

(Foto Eric Vidal)

VERKIEZINGSPROGRAMMA'S OVER MEDIA EN JOURNALISTIEK

Pol Deltour

In welke mate besteden de politieke partijen in hun verkiezingsprogramma's voor 25 mei ook aandacht aan de mediarevolutie en de ontwikkeling van de journalistiek? Vooral Groen en sp.a blijken over het thema te hebben nagedacht. N-VA, Open VLD en Vlaams Belang herformuleren enkele oude stellingen. CD&V en PvdA dan weer onthouden zich van intentieverklaringen over de media. Een bloemlezing.

Groen

Massamedia zijn enorm belangrijk voor de informatie en maatschappelijke participatie van mensen, aldus Groen. Alleen blijkt, vooral in de print, de concentratie van de media steeds verder te gaan. "Morgen zijn er in Vlaanderen nog amper twee krantenuitgevers, de Persgroep en Mediahuis."

Groen wil daarom de bestaande perssteun - zowel op Vlaams als op federaal niveau - koppelen aan incentives om de arbeidsvoorwaarden van journalisten te versterken en de kwaliteit van de media te bevorderen. Groen denkt aan een financiële kwaliteitsbonus voor documentatiediensten, opleiding, buitenlandse stages, Europese berichtgeving of verslaggeving over *under-reported stories*. Daarnaast gaat de partij voor een verhoging van de dotatie aan het Fonds Pascal Decroos. Ook nieuwe nieuwssites verdienen een steuntje in de rug. Zij hebben overigens recht op het btw-nultarief, dat nu al voor gedrukte media geldt. En ze moeten mee kunnen genieten van de innovatiesteun die de Vlaamse overheid toekent aan Media-innovatiecentrum MiX.

Overheidsadvertenties (173 miljoen euro) wil Groen koppelen aan garanties voor goede arbeidsvoorwaarden voor journalisten en freelancers, het aantal journalisten in vaste dienst en een redactiestatuut. Uitgevers moeten zich ertoe verbinden om de benoeming van de hoofdredactie te laten goedkeuren door de redactie. Ook de lezers moeten, via een delegatie, kunnen betrokken worden in het beleid van de krant.

Groen staat voluit achter de VRT als sterke en brede openbare omroep. Toch mag de lat inzake informatie en cultuur wat hoger worden gelegd. Voor diversiteit moeten hogere streefcijfers worden vastgelegd. Tegelijk moet er op worden gelet dat het delicate evenwicht met de commerciële zenders niet wordt verbroken.

Groen zegt nog steun toe aan de Raad voor de Journalistiek, die ze wel een grotere bekendheid wil geven bij het publiek. Inzake auteursrecht tot slot ijvert Groen voor een nieuw evenwicht tussen de rechten van auteurs en de belangen van gebruikers. Enerzijds moet de burger maximale toegang hebben tot informatie en cultuur, anderzijds moeten auteurs worden vergoed voor hun artistieke prestatie. Dat kan gebeuren via een wettelijke licentie en een indirecte forfaitaire vergoeding.

N-VA

N-VA streeft naar "een Vlaamse openbare omroep die een sterke garantie biedt op eigen creatieve programma's en de private omroepen stimuleert om te investeren in Vlaamse producties. De openbare omroep moet haar brede opdracht behouden. Ze moet tegelijk het pluralisme in haar programma's respecteren."

De N-VA "hecht daarnaast veel belang aan een veelkleurig privaat medialandschap". Dat moet voldoende kansen krijgen om te blijven investeren en innoveren.

Open VLD

Open VLD stelt vast dat de mediabeleving almaar multimedialer wordt. De mediagebruiker bepaalt zelf waar, wanneer en hoe media beleefd worden. "De liberale uitgangspunten daarbij zijn pluriformiteit, onafhankelijkheid, kwaliteit, toegankelijkheid en een gelijk speelveld voor alle actoren."

sp.a

Vrije, kritische en pluralistische media zijn onmisbaar voor een democratische samenleving, zegt sp.a. Daarom is het essentieel dat iedereen toegang heeft tot een divers en kwaliteitsvol media-aanbod. Journalistiek neemt daarin een erg belangrijke plek in.

De sp.a wil blijven investeren in het Media-innovatiecentrum MiX. Ook diversiteit in de media blijft een speerpunt. Sp.a is tegen een verdere, ongebreidelde mediaconcentratie. En ze wil blijven inzetten op talentmanagement en opleiding. Iedere burger heeft recht op een internetaansluiting. En het media-aanbod mag nooit volledig achter dure betaalmuren verdwijnen. Het kenniscentrum Mediawijs en het onderwijs moeten jongeren goed leren omgaan met (sociale) media.

Sp.a is voorstander van een sterke publieke omroep. Die moet onder meer aandacht besteden aan onderzoeksjournalistiek, berichtgeving over kleine sporten en kunst. De VRT blijft een derde net aanbieden. Maar ze werkt ook coöperatief samen met andere audiovisuele spelers en met de geschreven pers. Ook regionale televisie en lokale radio verdienen gepaste aandacht van de overheid.

De sp.a blijft in het licht van de digitalisering en popularisering van de communicatie geloven in professionele journalistiek als garantie voor kwaliteit van het nieuws. Dat impliceert blijvende aandacht voor vorming en arbeidsomstandigheden van mediawerkers. De sp.a wil het gesprek aangaan over een mogelijke koppeling van de perssteun hieraan.

Tegelijk wil ze budgettaire ruimte creëren voor digitale kranten en nieuwe kwaliteitsvolle journalistieke projecten. Ook het Fonds Pascal Decroos wordt verder ondersteund. Sp.a wil perssteun ook nog afhankelijk maken van het erkennen van de Raad voor Journalistiek en de onafhankelijkheid van redacties.

Vlaams Belang

Het Vlaams Belang wil dat de VRT nog meer inzet op de promotie van de Vlaamse identiteit. Het derde VRT-kanaal 'Ketnet/OP 12', dat specifieke minderheidsgroepen moest bedienen, wordt opgedoekt. Het VB verzet zich ook met klem tegen de toekenning van zendtijd aan de Moslim Televisie- en Radio-Omroep.

Het VB dringt daarnaast ferm aan op objectiviteit bij de media. "Het VB moet in de media voortdurend onder zijn electorale gewicht boksen." Tot slot moet er meer worden ingezet op media-educatie, zodat burgers beter gewapend zijn tegen de toevloed aan informatie die op hen afkomt.

SOCIAAL AKKOORD BIJ MEDIAHUIS

Pol Deltour

Directie en vakbonden bij Mediahuis hebben een akkoord bereikt over de vertrekvoorwaarden in het kader van het collectief ontslag. Half april zijn de grote lijnen daarvan door het personeel goedgekeurd.

Het collectief ontslag treft 138 personeelsleden, toch een merkelijk lager cijfer dan de 205 banen die de directie aanvankelijk wilde schrappen. Het gaat om een uitvloeisel van de fusie van de krantenactiviteiten van Corelio (*De Standaard*, *Het Nieuwsblad*) en Concentra (*Gazet van Antwerpen*, *Het Belang van Limburg*) in de nieuwe uitgeverij Mediahuis. Om gedwongen ontslagen zoveel mogelijk te vermijden, wordt een stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag (SWT) aangeboden, het vroegere brugpensioen. Elk personeelslid van 58 jaar of ouder die dit wil, heeft er recht op. Vanaf 55 is ook al brugpensioen mogelijk, maar dan met goedkeuring van de werkgever. Overigens moet ook nog de federale minister van Werkgelegenheid groen licht geven hieraan.

SWT'ers krijgen bovenop de werkloosheidsuitkering een werkgeverstoeslag die het verschil tussen de werkloosheidsvergoeding en het laatste loon deels compenseert. Afhankelijk van de leeftijd belooft de compensatie 72,5% (voor 55-jarigen) tot 80% (voor 58-plussers) van dat verschil.

Voor de gedwongen ontslagen wordt gewerkt met de wettelijke opzeggingstermijn van 1 maand per begonnen dienstjaar. Vanaf 1 januari 2014 worden de nieuwe wettelijke berekeningen toegepast. Daarbovenop komt een premie van € 1.200 per begonnen anciënniteitsjaar. Voor 50-plussers

wordt die premie verhoogd tot € 1.400. De opzegging moet niet worden gepresteerd.

Vrijwillig vertrek

Werknemers kunnen desgewenst ook vrijwillig vertrekken om de job van iemand anders te redden. Wanneer dat gebeurt met instemming van de werkgever, dan heeft men recht op de wettelijke ontslagvergoeding van 1 maandloon per begonnen dienstjaar. Mogelijk geeft ook de verhuizing naar een andere arbeidslocatie aanleiding tot vrijwillig vertrek. Wie dat doet omdat hij noodgedwongen 45 kilometer méér woon-werkverkeer zou moeten afleggen, enkel traject, heeft eveneens recht op de wettelijke ontslagvergoeding.

Ook vrijwillige vertrekkers krijgen onder welbepaalde voorwaarden een ontslagvergoeding. (foto Belga)

Ook voor de blijvers tot slot bevat het sociaal akkoord enkele maatregelen. Zo zal de directie "de mogelijkheid tot flexibel werken actief promoten en ondersteunen". Personeelsleden hebben voortaan het recht om (maximaal) twee dagen per week op een andere locatie dan de standplaats te presteren, tenminste "voor zover dit organisatorisch en materieel haalbaar is". Er komt ook een basisabonnement internet voor iedereen. De werkgever engageert zich verder om een regime met "ruime glijtijden" uit te werken.

BBI FOCUST OP AUTEURSRECHTEN JOURNALISTEN

De Bijzondere Belastinginspectie (BBI) zoomt dit jaar onder meer in op de vergoeding van journalisten via auteursrechten. Dat blijkt uit het Operationeel Plan 2014 van de BBI, dat *De Standaard* kon inkijken. Daarmee wordt ons eerdere bericht dat de fiscus een groot dossier heeft aangelegd over journalistiek en auteursrechten, bevestigd.

Aanleiding voor de interesse van de BBI is de vaststelling dat her en der freelance journalisten volop in auteursrechten worden betaald. Voor auteursrechten geldt een zeer voordelig fiscaal tarief van 15%, de facto zelfs nog minder. De fiscus waarschuwde evenwel steeds dat wat klassiek als prestatievergoeding werd betaald, nu niet zomaar in auteursrechten kan worden omgezet.

De VVJ sloot daarom met de Vlaamse uitgevers een protocol om journalistenhonoraria voortaan uit te splitsen in 70% prestatievergoeding en 30% auteursrechten. Maar diverse uitgevers houden zich niet aan die regeling en dwingen freelancers om betalingen in 100% auteursrechten te aanvaarden. Sommige uitgevers maken daar meteen gebruik van om hun vergoedingen aan freelancers nominaal te verlagen, want netto houden die door het fiscale voordeel nu eenmaal meer over.

De VVJ heeft uitgevers en journalisten steeds verwittigd dat betalingen in 100% auteursrechten de fiscale toets niet zouden doorstaan. Tevergeefs, zo bleek. Intussen werkt de VVJ, samen met de Franstalige zusterorganisatie AJP, verder aan een structurele uitweg voor de impasse rond journalistiek, auteursrechten en fiscaliteit, die ook de belangen van journalisten vrijwaart. Een belangrijke stap voorwaarts wordt zeer binnenkort verwacht.

(PD)

Grondwetsartikelen over persvrijheid voor herziening vatbaar verklaard

Ook de grondwetsartikelen over de persvrijheid kunnen tijdens de volgende regeerperiode worden gewijzigd. Ze staan mee op de lijst van artikelen die regering en parlement voor herziening vatbaar verklaarden vanaf 25 mei.

Het gaat vooreerst om artikel 25 van de Grondwet, dat bepaalt dat de drukpers vrij is. Volgens de regering is het zaak deze vrijheid "uit te breiden naar andere informatiemiddelen".

Hetzelfde geldt voor een paar specifieke waarborgen die in andere grondwetsartikelen zijn vervat. Zo bepaalt artikel 150 van de Grondwet dat enkel assisenhoven bevoegd zijn voor de berechting van persmisdrijven – zeg maar laster of eerroof die via krant of magazine worden gepleegd. Die rechtsmacht van het hof van assisen voor persdelicten is in het leven geroepen om journalisten af te schermen van justitie. Artikel 148 van de Grondwet bepaalt dan weer dat een assisenhof enkel met unanimititeit van stemmen kan beslissen om een rechtszaak tegen de pers achter gesloten deuren te laten plaatsvinden. Ook deze artikelen 148 en 150 van de Grondwet zijn voor herziening vatbaar verklaard, "om de betreffende waarborgen uit te breiden naar andere informatiemiddelen".

Het blijft bij dat alles aandachtig uitkijken of regering en parlement van de gelegenheid geen gebruik zullen maken om nog andere aanpassingen te doen aan de Grondwet. Voor media en journalistiek minder aangename aanpassingen dan. **(PD)**

Raad voor de Journalistiek versoepelt klachtmogelijkheid

De Raad voor de Journalistiek heeft enkele wijzigingen aan zijn werkingsreglement goedgekeurd, waarvan de belangrijkste neerkomt op een versoepeling van de klachtmogelijkheid. Wie zich benadeeld voelt door een berichtgeving of journalistieke handelswijze, kan voortaan ook per mail klacht indienen. Tot dusver kon dat enkel per brief. De handtekening van de verzoeker is niet langer noodzakelijk. De klager heeft vanaf nu ook twee maanden tijd vanaf het ogenblik van de handelswijze of de publicatie of uitzending die wordt gelaakt.

Het nieuwe werkingsreglement bepaalt verder dat de Raad voor de Journalistiek van meet af aan elke beslissing automatisch doorstuurt naar het betrokken medium. Het is de bedoeling dat telkens een korte samenvatting in dat medium wordt gepubliceerd. **(PD)**

Wet dataretentie op de helling

De Belgische wet die telefonie- en e-mailproviders verplicht om communicatiegegevens een jaar lang ter beschikking te houden van politie, gerecht en inlichtingendiensten, staat hoe langer hoe meer op de helling. Ook voor journalisten is die wet problematisch, gelet op het voor hen onontbeerlijke bronnengeheim.

Het Belgische parlement keurde de wet in kwestie vorige zomer goed onder druk van een Europese richtlijn. Die was zelf ingegeven door de nood aan meer opsporingsmogelijkheden voor de overheid in de strijd tegen terrorisme en criminaliteit. Maar tijd en tijd werd aangevoerd dat zowel de Europese richtlijn als de Belgische wet een zware inbreuk op de privacy inhield. De vertrouwelijkheid van communicatie werd al te lichtzinnig opgeofferd aan de repressieve logica van orde- en veiligheidsdiensten, aldus critici.

De VVJ / AVBB verzette zich samen met de Liga voor Mensenrechten en de Orde van Advocaten tegen de Belgische wet. De Liga voor Mensenrechten stapte nu ook naar het Grondwettelijk Hof om de regeling te laten vernietigen.

Intussen is de Europese richtlijn, waarop de wet is gebaseerd, al fel door het Europese Hof van Justitie bekritiseerd. Het Europese Hof zegt dat de richtlijn "zich op bijzonder ernstige wijze mengt in de fundamentele rechten op eerbiediging van het privéleven en op bescherming van persoonsgegevens". Belgisch minister Johan Vande Lanotte, die tekende voor de omzetting van de Europese richtlijn in de Belgische wet, ziet daarom nog geen problemen met de Belgische regeling. Volgens Vande Lanotte zouden in de Belgische dataretentiewet waarborgen zijn toegevoegd die wel degelijk voor evenwicht zorgen tussen repressie en privacy.

Op het Europese niveau probeert ook de EFJ (Europese Federatie van Journalisten) nog aan de dataretentierichtlijn te knibbelen. De EFJ riep het Europese Parlement herhaaldelijk op om een 'journalistieke uitzondering' in de richtlijn op te nemen, die het bronnengeheim veiligstelt. **(PD)**

DATAHARVEST+

The European Investigative and Data Journalism Conference

9-10-11 MAY 2014 / BRUSSELS

www.dataharvest.eu

"The place in Europe where new journalism research methods are developed."

WERKONZEKERHEID FRUSTREERT BEGINNENDE JOURNALISTEN

Ria Goris

Startende journalisten zijn best tevreden over de inhoud van hun job, maar twijfelen eraan of ze die wel een loopbaan lang zullen volhouden. En de werkdruk blijkt vooral voor beginners in de printsector hoog.

Dat blijkt uit een onderzoek van de Brusselse Erasmus-hogeschool (EHS) bij beginnende journalisten. Laatstejaarsstudenten van de journalistiekopleiding van de EHS ondervroegen 35 journalisten met maximaal drie jaar ervaring in het vak. De enquête betrof hun tevredenheid en frustraties, de werkdruk, de ondersteuning op de werkvloer, hun competenties, verloning en toekomstperspectieven. Voordien werden al 34 leidinggevendenden ondervraagd over hun ervaringen met beginnende journalisten.

Nogal wat beginnende journalisten met een uitzendstatuut vrezden dat een vast contract niet voor hen is weggelegd.

(foto Christophe Licoppe /PhotoNews)

Enkele tendensen springen naar voren. Eén: ondanks het enthousiasme over de jobinhoud, de sfeer op de redactie en de collega's, twijfelen veel ondervraagde beginners of ze wel in de journalistiek zullen blijven. De helft van de beginnende journalisten zegt niet zeker te zijn van zijn job. Dat gevoel van jobonzekerheid is mogelijk in de hand gewerkt door de recente crisisingsrepen bij Mediahuis en Sanoma, die ongeveer gelijktijdig met deze enquête plaatsvonden. Bij Mediahuis gaat het om een fusie van Corelio en Concentra, die tot banenverlies leidt. Sanoma zette kort geleden haar Belgische tijdschriften in de uitverkoop. Toch zijn het niet alleen beginners in de printmedia die twijfelen aan hun carrièreperspectieven in de journalistiek. Het gevoel van onzekerheid overlapt wel degelijk de diverse mediasectoren. Beginners met een interimcontract zitten met een bijzondere frustratie. Enkel vrezden voor de niet-omzetting van hun interimstatuut naar een vast contract. "Een vast contract wordt als een wortel voor mijn neus - en die van nog enkele andere jonge collega's - gehouden", zo drukt een beginner het uit. "Misschien wel om ons harder te doen werken. Maar intussen blijft die wortel daar maar hangen."

Niet enkel de jobonzekerheid doet veel jonge journalisten twijfelen of ze wel in het beroep zullen blijven. "De combinatie met het gezinsleven is moeilijk, ik worstel met de toekomst", zegt iemand. En een ander: "De job die ik nu doe, doe ik geen vijf jaar meer. Mijn sociaal leven lijdt eronder. Ook al doe ik mijn werk als eindredacteur heel graag, de voordelen wegen niet op tegen de nadelen. De balans is niet in evenwicht."

Niet meer joggen

Wellicht niet toevallig komen die twee laatste citaten van beginners in de printmedia. Uit de enquête van vorig jaar bij leidinggevendenden, bleek al dat de werkdruk in de printsector hoger ligt dan bij de andere media. Dat wordt nu beaamd door de beginners zelf.

Twaalf beginnende journalisten gaven aan weken te maken van ruim 45 uur, en driekwart van hen is in de printsector actief. "Zeker nu, door de herstructureringen, is de werkdruk hoog", aldus een getuige. "Met minder mensen moeten we hetzelfde werk doen. Er wordt zelfs verwacht dat we méér gaan doen, voor 'online' schrijven bijvoorbeeld, zonder dat de vergoeding omhoog gaat."

Lopen beginnende journalisten al een risico op burn-out? Een onderzoek van de Arteveldehogeschool wees enkele jaren uit dat journalisten in het algemeen een verhoogd risico lopen, en volgens onderzoekster Marleen Teugels geldt dat inderdaad ook al voor beginners in het vak. De leidinggevendenden die vorig jaar werden ondervraagd, wuifden dit resoluut weg. Maar beginnende journalisten zelf zijn hier niet zo zeker van. Uit ons onderzoek blijkt dat de helft van de beginners voor zichzelf weliswaar geen risico op burn-out ziet, maar een derde van hen wel.

Een jonge journalist: "In het voorjaar heb ik toch momenten gehad dat ik dacht: nu ben ik er heel dicht bij om gewoon naar huis te gaan en drie maanden thuis te blijven." En een andere: "Nu ben ik nog jong en kan ik er nog goed tegen. Maar ik denk niet dat ik dit nog tien jaar kan volhouden, dan mogen ze mij met een ambulance afvoeren." Een van de ondervraagden getuigde dat ze niet meer durft te gaan joggen - als verantwoordelijke voor het regionieuws kan ze immers elk moment worden opgeroepen.

De meeste beginners ervaren journalistiek als een vak met bijzonder boeiende inhoud, veel autonomie en flexibiliteit. Maar ook met een grote werkdruk, een geringe begeleiding op de werkvloer en een hoge mate aan onzekerheid. Voor velen blijft het 'de mooiste job in de wereld'. Toch knagen de nadelen aan de aantrekkelijkheid van het vak.

**Voor het volledige onderzoeksrapport:
Ria.Goris@ehb.be**

GEZINSDAG VVJ-ANTWERPEN in de EFTELING: AANSCHUIVEN IN EEN SPROOKJESACHTIG KADER

Waarom niet ook eens alle gezinsleden van die hard werken- de journalisten een plezier gunnen? Zo kwam VVJ-Antwerpen ertoe om op 6 april een Gezinsdag te organiseren in de Efteling. Ruim 170 journalisten en familieleden tekenden present. Ze profiteerden meteen van gunsttarieven: amper € 18 voor een ticket (tegenover € 32 normaal). Journalisten zelf mochten er gratis in.

Het was een dag met mooi weer, en dus was het al aanschui- ven op de weg naar de Efteling. Ook in het park zelf was het geweldig druk. VVJ was overigens niet de enige, ook post.nl had verzamelen meteen van gunsttarieven: amper € 18 voor een ticket (tegenover € 32 normaal). Journalisten zelf mochten er gratis in. Maar het maakte alles daarom niet minder spectaculair, de decors niet minder prachtig en het geheel niet minder geslaagd. Gelukkig bleef het park een uur langer open dan normaal, tot 19 uur.

Afsluiten deden we in stijl: VVJ-Antwerpen had een aparte vlonder gereserveerd voor de pas vernieuwde watershow Aquanura. Het woord 'vlonder' hield vele journalisten de hele dag goed bezig. Pas bij het begin van de show werd voor ie- dereen duidelijk dat het om een soort van steiger gaat. Hoe dan ook konden VVJ-leden en hun gezin er vanop de beste plaatsen naar het spektakel kijken.

Wouter Bruyns

Roman Willemse Julia (10 jaar), op de VVJ-Gezinsdag voor de eerste keer in de Python in de Efteling: 'Als het hier wat minder druk was geweest, was ik er wel tien keer in gegaan.' (foto Frank Willemse)

VVJ-QUIZ op 2 MEI in TURNHOUT: SCHRIJF JE NU IN !

VVJ Antwerpen organiseert voor het tweede jaar op rij een quiz, dit keer op vrijdag 2 mei. Ploegen kunnen nog steeds inschrijven! Surf daarvoor snel naar de website van VVJ Antwerpen. Wij zorgen voor een spannend spel en mooie prijzen. En vooral voor veel plezier. De quiz wordt georganiseerd door VVJ-Antwerpen, maar is ook voor niet-journalisten toegankelijk. We spelen in ploegen van telkens 5 deelnemers. Deelnemen kan alleen per ploeg en kost 15 euro. Elke deelnemer gaat met een mooie prijs naar huis!

Tijdstip:
vrijdag 2 mei 2014
Ontvangst:
19u30, start 20 u
Plaats:
Zaal Den Donk,
Kapelweg 52,
2300 Turnhout

Schrijf je vandaag nog in op
<http://www.facebook.com/vvjantwerpen>

foto Gianni Barbieux /PhotoNews

VOETBALTOERNOOI VVJ- ANTWERPEN op 7 JUNI in BERCHEM SPORT

foto Jan De Meuleneir /PhotoNews

Televisie, radio, kranten, fotografen en BV's nemen het op za- terdag 7 juni na de middag tegen elkaar op op de voetbal- velden van Berchem Sport. VVJ-Antwerpen organiseert dan haar eerste voetbaltoernooi. We spelen 11 tegen 11, twee helften van elk 30 minuten, op kunstgras. Twee halve finales en een grote en een kleine finale zullen beslissen wie de winnaar wordt. Wie wil meedoen, stuurt een mailtje naar voetbal7juni@gmail.com.

Vermeld in welk team je wil meespelen:

- Schrijvende pers
- Beeldpers (foto/video)
- Radio/televisie
- BV's

Snel zijn is de boodschap, elk team zal maximaal 14 spelers tellen.

Tijdstip: zaterdag 7 juni 2014 - Start 13 u
Plaats: Berchem Sport,
Berchemstadionstraat 75, 2600 Berchem-Antwerpen

Schrijf je vandaag nog in op <http://www.facebook.com/vvjantwerpen>

HANDIG FACTURATIESYSTEEM VOOR FREELANCEJOURNALISTEN

Ivan Declercq

Eenvoud en transparantie. Daar draait het volgens collega Bart Goossens om bij het facturatiesysteem dat hij voor zichzelf als freelancejournalist heeft uitgewerkt. En dat hij nu samen met een externe partner wil aanbieden aan alle zelfstandige journalisten.

Sinds inkomsten uit auteursrechten fiscaal gunstiger worden behandeld dan andere inkomsten, is het voor freelancejournalisten vaak onduidelijk hoe ze nu hun facturen moeten opmaken. Bij de ene opdrachtgever kan 70% als honorering en 30% als auteursrecht worden ingebracht, bij een andere wordt een 50/50-verhouding gehanteerd. En dan zijn er nog de freelancers die met een aannemingscontract werken waarin de uitgever heeft bepaald dat de inkomsten 100% auteursrechten zijn, wat in veel gevallen uitdraait op een conflict met de fiscus. Wie met btw factureert, heeft dan soms nog bijkomende rekenproblemen. "Met een volledige betaling in auteursrechten doe ik alleszins niet mee", zegt Bart Goossens. "Ik ben een zelfstandige en maak zelf mijn offertes en contracten met mijn klanten. En in die offertes is steeds een opsplitsing in honorering en in auteursrechten bepaald, met uitleg voor de klant hoe hij de in te houden roerende voorheffing op auteursrechten moet doorstorten. Dat heeft als voordeel dat ik ook altijd een geschreven document aan de fiscus kan voorleggen waarin die opsplitsing is aan te tonen."

Bart Goossens: 'Pakweg vijf minuutjes werk en je hebt telkens een correct overzicht.'

het bedrag dat hij op zijn rekening moet krijgen. Samen met de som die de uitgever aan roerende voorheffing zal moeten doorstorten aan de FOD Financiën.

Bart Goossens: "Pakweg vijf minuutjes werk en je hebt telkens een correct overzicht. Op het einde van het jaar kun je zo ook weten wat je precies aan auteursrechten hebt ontvangen en wat er al aan roerende voorheffing is ingehouden."

In the cloud

Op dit ogenblik werkt Goossens met een Excel-document, maar zijn bedoeling is met het systeem naar het web te trekken, voor een facturatiesysteem *in the cloud*. Daarvoor is hij in zee gegaan met MyFact, een bedrijfje dat facturatiesystemen opzet voor diverse beroepsgroepen. Om het operationeel te maken, is wel een aantal gegadigden nodig, die bereid zijn iets te betalen voor het gemak en de transparantie van factureren.

Valt een groot voordeel van het systeem niet weg als de FOD Financiën ooit een

eenduidige opsplitsing honorarium-auteursrecht invoert? "Nee", denkt Goossens, "want met dit systeem weet je nog steeds direct wat je op je bankrekening mag verwachten. Het systeem houdt daarenboven ook rekening met de verschillende schijven voor de forfaitaire kosten die gelden voor inkomsten uit auteursrechten. Zo weet je ook wat je moet invullen op je belastingsformulier."

Wie interesse heeft, kan dat – zonder verdere verplichtingen – via een invulformuliertje laten weten aan Bart Goossens: <http://myfact.be/freelance-journalisten.html>.

SCHEEF BEKEKEN

"Zeker, de gedrukte media zullen nooit meer dezelfde prominente positie innemen als voorheen. Hun marktaandeel binnen het mediagebruik zal nog gevoelig afnemen. Maar verdwijnen? Neen. Daarvoor heeft papier een aantal ontegensprekelijke voordelen, zoals zijn duurzame karakter. Meer en meer merken we trouwens organisaties die terugkeren naar papier, zoals *Rabo magazine* of *Newsweek*. Of die het papier 'ontdekken', zoals *clint.be*.

Luc De Potter, secretaris-generaal van UPP (Uitgevers van de Periodieke Pers), in *De Periodiek* van maart 2014

"De perswoordvoerders zijn in opmars in het Belgische voetbal. Tot pakweg vijf jaar geleden werden de journalisten nog in het gelid gehouden door een aimabele gepensioneerde of een bijklussende belastingsfunctionaris. Bij OHL hebben ze nu zelfs een advocaat in de arm genomen om de persmeute aan banden te leggen. Of liever: advocaat Chris Vandebroek heeft OHL in de arm genomen. Een perswoordvoerder die rechten heeft gestudeerd komt nu eenmaal goed van pas als een speler zoals Bjorn Ruytinx door de voetbalbond wordt gestraft. Tot tweemaal toe slaagde de strafpleiter erin Ruytinx om te turnen van dader in slachtoffer."

VRT-voetbalcommentator Frank Raes in *Het Nieuwsblad* van 4 april 2014

"Aan mijn lijf geen polonaise, geen smartphone, geen sociale media. Maar hoe lang kan dat nog? Kan ik nog uitloggen? Of maak ik een kapitale vergissing en beland ik op een zijspoor? (...) Ik denk dat ik niet sterk genoeg ben om boven te blijven in die oceaan van mentaal lawaai, waar ik niet om gevraagd heb en waar ik maar 1 procent bruikbaar van vind. Wat is de juiste maat? Hoe moeilijk is het om een zak chips half leeg te eten?"

Kristien Bonneure, journaliste bij *Cobra.be*, in *De Standaard* van 11 april 2014

JOURNALIST IN BIJBEROEP ?

De VVJ is er ook voor u !

De VVJ, dat is om te beginnen de beroepsvereniging van erkende beroepsjournalisten.

Maar de VVJ behartigt ook de belangen van journalisten in bijberoep.

Het gaat om de talloze collega's die – naast een andere job – voor krant, magazine, omroep of website freelancen in bijberoep. Ze doen dat als regionaal of buitenlandcorrespondent, sport- of cultuurverslaggever, enzovoort.

Journalisten in bijberoep kunnen geen erkenning als beroepsjournalist krijgen, en dus evenmin een officiële perskaart. Dat laat de wet niet toe.

Maar los daarvan kunnen deze collega's wel lid worden van de VVJ, en op die manier genieten van veel voordelen die het VVJ-lidmaatschap biedt.

- ✓ Lidkaart VVJ/AVBB
- ✓ Service van het VVJ-secretariaat over administratieve, juridische, sociale, fiscale of deontologische problemen
- ✓ Specifieke service voor freelancejournalisten, via onze adviseur en ons Vademecum voor freelancers
- ✓ Abonnement op De Journalist
- ✓ Volledige toegang tot onze website www.journalist.be
- ✓ Toegang tot onze online Journalistendatabank
- ✓ Je ontvangt de jaarlijkse JournalistenAgenda
- ✓ Mogelijkheid tot intekenen op onze zeer voordelige groepsverzekering voor beroepsaansprakelijkheid (inclusief rechtsbijstand): deze dekt gerechtskosten en eventuele schadevergoedingen
- ✓ Je kunt intekenen op onze zeer interessante groepsverzekering voor gewaarborgd inkomen (Securex)
- ✓ Je versterkt de VVJ, zodat deze met nog méér slagkracht kan opkomen voor persvrijheid, goede werkvoorwaarden, auteursrechten, en dies meer

Het lidgeld voor journalisten in bijberoep bedraagt € 65.

Doe vandaag nog je aanvraag voor het VVJ-lidmaatschap als 'persmedewerker' op

[www.journalist.be/\(beroeps\)journalist/lidkaart/persmedewerker](http://www.journalist.be/(beroeps)journalist/lidkaart/persmedewerker)

VVJ / AVBB
Zennestraat 21 – 1000 Brussel
Tel. 02/777.08.40 – Fax 02/777.08.49
info@journalist.be

Alain de Botton

Het nieuws. Een gebruiksaanwijzing

Atlas Contact

Het uitgangspunt van de Britse filosoof Alain de Botton in dit boek is alleszins boeiend: welk effect heeft het nieuws op de consument ervan? De vraag is trouwens alleen maar relevanter geworden, nu we zijn terechtgekomen in tijden van overvloedig nieuws, dat van alle kanten komt aanwaaien en soms tegen wil en dank op ons bord valt.

De Botton schotelt ons alvast een hele waslijst van tekortkomingen voor. Zo legt het nieuws vooral de nadruk op het negatieve, betoogt hij. Ook blijkt het telkens weer onmogelijk om binnen het bestek van één artikel een correcte en volledige context te schetsen van gebeur-

tenissen. Het echt belangrijke nieuws geraakt niet tot bij de mensen, en daardoor zijn zij niet in staat zich een gefundeerde mening te vormen over waar het in de wereld echt om draait.

Dat leidt volgens de auteur tot onbegrip en desinteresse bij de meeste mensen. En bij de betrokken journalisten tot stress. De Botton besluit dat het nieuws schromelijk tekortschiet voor zowat alle menselijke behoeften.

Of de Botton oplossingen heeft? Voortdurend raadt hij journalisten aan om zich door kunstenaars te laten inspireren. We leven immers wel mee met een toneelstuk dat zich in de politieke klasse van een lang vervlogen Griekenland afspeelt, terwijl we krantenberichten over de huidige Griekse crisis amper een blik waardig vinden. En een heel boek over Congo blijkt zoveel meer bij ons los te maken dan een paar verdwaalde artikels in krant of magazine.

Daar passen toch enkele bedenkingen bij. Is het dan echt de bedoeling dat elk nieuwsfeit wordt beschreven met de uitvoerigheid van een boek – en dan liefst nog een roman, want dat raakt een mens emotioneel pas echt? Dat zou de werkdruk voor journalisten wel buitengewoon zwaar om torsen maken. Om nog te zwijgen van de nefaste effecten op bossen en krantenbezorgers.

En natuurlijk inspireert nieuws niet op dezelfde manier als een roman of een toneelstuk dat bij veel mensen doet. Maar gelukkig heeft dit aardse bestaan veel meer te bieden dan enkel nieuws. Daarom aan journalisten vragen om meer persoonlijk betrokken te zijn bij elke gebeurtenis die ze verslaan, gaat evenwel een brug te ver. Daarvoor precies is er kunst.

Journalisten moeten kunstenaars niet imiteren, laat staan wegconcurreren. Ze moeten wel naast elkaar bestaan en mekaar aanvullen. Laat journalisten dus vooral journalist blijven. En de mensen? Die zijn wel wijs genoeg om voor hun respectievelijke behoeften nu eens bij de ene en dan weer bij de andere te rade te gaan.

Luke Harding

De Snowden files

Nieuw Amsterdam Uitgevers

Begin vorig jaar was hij nog een nobele onbekende, vandaag doet de naam van Edward Snowden over heel de wereld een belletje rinkelen. Of beter: klokken luiden. Voor sommigen is hij een crimineel, voor anderen een held van de vrije meningsuiting. Maar in de eerste plaats, zo betoogt Luke Harding in *De Snowden files*, is hij een man die een moeilijke beslissing heeft genomen, en bereid was de consequenties daarvan te dragen.

Harding schetst in dit boek op treffende wijze waarom Snowden de wereld op zijn kop heeft gezet. En hoe. De hulp van enkele journalisten was onontbeerlijk. Daarom is dit ook een boek geworden over de relatie tussen journalisten en klokkenluiders, en de verregaande impact die onthullingen ook voor journalisten kunnen hebben. Driest hoogtepunt in de Snowden-saga is trouwens de totale vernieling van de computers van *The Guardian* in Londen – ze zijn letterlijk kapot geslagen.

Bij Snowdens onthullingen over af luisterpraktijken bij de NSA waren zowel Amerikaanse als Britse journalisten betrokken, en zo komen ook de verschillen tussen beide journalistieke culturen naar voren. In de VS zijn er maar enkele grote dagbladen en is er bijgevolg minder concurrentiële druk. In het algemeen stelt de pers zich respectvol op tegenover politici. In Engeland daarentegen zijn er veel meer grote kranten, die voortdurend moeten strijden voor hun bestaan. Zij zijn veel minder geneigd iemand een hand boven het hoofd te houden als ze daardoor een primeur dreigen te missen. Maar de samenleving heeft er ook minder respect voor de pers, en Britse journalisten genieten minder wettelijke bescherming. Het is dan ook vooral de Britse afdeling van *The Guardian* die het hard te verduren heeft gekregen na de publicatie van Snowdens informatie.

SCHEEF BEKEKEN

“Beste Karel De Gucht, u mag dezer dagen blij zijn dat u niet Jos Ghysen heet. De Vlaamse pers opereert in de omgekeerde wereld: hard voor de sukkelaar, zacht voor de macht.”

Joël De Ceulaer in *Knack* van 16 april 2014

“Natuurlijk zou ik, als ik een boek een mislukking vind, kunnen zwijgen, bijvoorbeeld om de schrijver ervan te sparen. Maar ik denk niet dat ik daarmee de lezer, en bij uitbreiding de hele literaire wereld, een dienst bewijs. Veel erger is het als een boek je onverschillig laat. Ook schrijvers en uitgeverijen hebben de recensenten nodig. Zij hebben baat bij een klimaat waarin open over hun boeken wordt gedebatteerd. Als we de uitgevers moeten geloven, zou er in Vlaanderen elke week een meesterwerk verschijnen. Dat is helaas niet het geval. We mogen ons toch niet bezondigen aan hoerajournalistiek? Recensenten zijn geen handpoppen van de commercie.”

Dirk Leyman, *De Morgen*-recensent, in *DM* van 19 april 2014

“Ik merk dat kinderen dankzij *De Ideale Wereld* op de hoogte blijven van de actualiteit. Weliswaar met een omweg, maar toch. Toen we de Televisiester voor Beste Informatieprogramma wonnen, zei ik dat ik dat een gigantische, grappige schande vond. Ik denk dat ik daar nu toch een beetje van terug moet komen.”

Otto-Jan Ham van *De Ideale Wereld* op *VIER* in *GvA* en *HBvL* van 31 maart 2014

Handleiding voor berichtgeving over opinie-onderzoek

Febelmar, de Belgische Federatie van Marktonderzoek, wil met deze leidraad de transparantie in opinieonderzoek bevorderen. Er wordt geen waardeoordeel uitgesproken over goed of slecht onderzoek.

1. Wie is (zijn) de opdrachtgever(s) van het onderzoek?

Deze opdrachtgevers publiceren vaak op hun website gedetailleerde informatie rond het onderzoek.

2. Welk marktonderzoeksbureau heeft het onderzoek uitgevoerd?

Is dit bureau lid van Febelmar? (www.febelmar.be - rubriek Leden) In geval van politieke peilingen met kies-intentiemeting uitgevoerd door een bureau lid van Febelmar, kan er een technische fiche van het onderzoek op de site van Febelmar worden geraadpleegd.

3. Op welke wijze werden de antwoorden verzameld?

Via welke datacollectiemethode?

- Persoonlijke (face-to-face) interviews
- Telefonische interviews (of sms)
- Online interviews (panels, e-mailadressen, ...)
- Schriftelijke vragenlijsten
- .....

Met of zonder interviewer?

- Interviewer
- Self-completion

4. Bij welke populatie & steekproef werd het onderzoek uitgevoerd?

Hoe kan de onderzoekspopulatie worden omschreven of over welke doelgroep worden er uitspraken verricht?

5. Op welke wijze werd de steekproef getrokken / samengesteld?

Indien telefonisch:

- recruitering uit telefoonboek
- Random Digit Dialing
- eigen panel
- .....

Indien Face to face:

- randomsteekproef
- quota
- .....

Indien online:

- eigen panel
- e-mailadressen
- banners
- .....

Indien "zelf-selectie" (respondenten melden zich zelf aan):

- televoting
- banners op websites
- ingestuurde vragenlijsten na werving in tijdschriften of nieuwsbrieven
- .....

6. Hoe groot is de steekproef?

Wat is de grootte van de netto steekproef? Het betreft het aantal respondenten die de vragenlijst hebben beantwoord en die weerhouden werden in de gepubliceerde resultaten.

6 essentiële vragen

1. Wie is (zijn) de opdrachtgever(s) van het onderzoek?
2. Welk marktonderzoeksbureau heeft het onderzoek uitgevoerd? Lid van Febelmar?
3. Op welke wijze werden de antwoorden verzameld?
4. Bij welke populatie & steekproef werd het onderzoek uitgevoerd?
5. Op welke wijze werd de steekproef getrokken / samengesteld?
6. Hoe groot is de steekproef?

Eventueel bijkomend te checken info over de onderzoeksmethode

- Hoe groot is de respons?

Formule:
$$\frac{\text{aantal respondenten}}{\text{aantal geselecteerd in aanmerking komende personen}}$$

- Wanneer werd het onderzoek uitgevoerd?

- Inhoud van de vragenlijst?

Indien in het onderzoek één vraag centraal staat (en dat bv. in de kop van het artikel komt te staan), dan dient de exacte vraagstelling vermeld te worden.

- Op welke wijze werden de resultaten geanalyseerd?

- Op welke (socio-demografische) criteria werd de steekproef herwogen?
- Op welke basis werden de percentages voor deze vragen berekend?
Gelieve de basis te omschrijven en bovendien telkens het absoluut aantal respondenten (n) aan te duiden.

- Wordt een betrouwbaarheidsinterval vermeld?

Het betrouwbaarheidsinterval geeft aan tussen welke uitersten de werkelijke waarde waarschijnlijk zal zitten.

Febelmar vzw
Noordkustlaan 1
1702 Groot-Bijgaarden
info@febelmar.be
+32 (0)2 502 65 75
#febelmar

Febelmar is de beroepsvereniging van belgische marktonderzoeksbureaus. Zij verenigt bedrijven, organisaties en personen die marktonderzoek als kernactiviteit hebben en waarborgt een transparante kwaliteit.

Bart BEKAERT:**'NIEUWS OP Q-MUSIC, DAT IS DRIE MINUTEN ERNST'**

Monica Moritz

Bart Bekaert (47) is sinds 2007 hoofdredacteur van de korte nieuwsbulletins op Q-music, de grootste commerciële radio van Vlaanderen. Bekaert bekeerde zich pas zeven jaar geleden tot de journalistiek, na een lange loopbaan als producer en programmamedewerker. Vandaag is hij een fervent pleitbezorger van degelijk radionieuws, zonder tierlantijntjes.

De Journalist: Was je al toen je Germaanse ging studeren van plan om journalist te worden?

Bart Bekaert: "Nee, aan journalistiek dacht ik toen niet. Als tiener droomde ik er wel van om programma's te presenteren op de radio. Ik deed dat toen ook als hobby voor de lokale radio bij ons in Gavere. Na mijn studies heb ik dan een auditie gedaan bij Studio Brussel, en daar kon ik na een stemproef beginnen als nieuwslezer-reporter. Maar ik was geen echte nieuwsmedewerker. Ik schreef berichtjes voor diverse programma's en bereidde de interviews van de presentatoren voor. En soms mocht ik ook zelf eens een vedette interviewen of op reportage gaan, zoals voor het programma *Sportbrunch*."

Later werd je bij Studio Brussel producer in plaats van presentator.

"Ik schatte dat presenteren verkeerd in, en ik was er eigenlijk ook niet zo goed in. Dingen organiseren en advies verlenen liggen me beter. Als producer was ik verantwoordelijk voor de logistieke voorbereiding van programma's, en dankzij mijn redactionele achtergrond was ik in de praktijk meestal ook de eindredacteur. Zo heb ik mijn draai gevonden. Maar ik noemde mezelf toen nooit journalist. Dat doe ik pas sinds ik echt voor een nieuwsredactie werk."

Waarom ben je na twaalf jaar VRT naar een commerciële radio overstapt?

"In de aanloopfase naar Q-music ben ik met Bert Geenen, die ik van bij Studio Brussel kende, gaan praten. Het idee om mee een commerciële radio op te richten, vond ik toch wel spannend. Het was ook gewoon tijd voor een nieuw avontuur."

Nu ben je hoofdredacteur van korte nieuwsbulletins. Wie selecteert de inhoud?

"De eindredacteur. Onze grote uitdaging is op één of drie minuten samen te vatten wat op dat moment echt belangrijk is voor de luisteraar. We halen de onophoudelijke stroom actualiteit door een zeef en houden alleen het harde, relevante nieuws over. Dat betekent: drie minuten ernst! We discussiëren geregeld over het soort nieuws dat we willen brengen, en één ding staat vast: we willen noch entertainment noch faits divers in onze flash. Daar is plaats genoeg voor in andere programma's. Lengte vind ik trouwens geen wezenlijk kwaliteitskenmerk van nieuws. Lang nieuws is niet automatisch beter dan kort nieuws. Door ons te beperken tot de essentie van de actualiteit, kunnen we met een korte nieuwsuitzending

de luisteraars goed informeren. Het klopt dat we niet diep op de zaken kunnen ingaan, maar daarvoor dienen dan andere nieuwskanalen."

Nieuws uitzenden is wettelijk verplicht op vergunde commerciële radiozenders, en dat nieuws moet ook onafhankelijk worden gebracht. Lukt dat, die onafhankelijkheid?

"Wij staan alleszins niet onder commerciële druk. Niemand komt ons vertellen welke onderwerpen we wel of niet moeten of mogen behandelen. Als bedrijven in opspraak komen, gaan we niet met onze salesafdeling bellen om te vragen of die ondernemingen toevallig bij ons adverteren. Nee, dan brengen we dat gewoon. Ons uitgangspunt is duidelijk: we kiezen voor het belangrijkste wat de luisteraar volgens ons moet weten. En we lengen dat ook niet met suikerwater aan om het verteerbaar te maken. Geen grappige berichtjes tussen de zwaardere items door. En *vox pops, bah*, daar heb ik een hekel aan! Als wij iemand aan het woord laten, dan is het een ooggetuige, een deskundige of een politicus – kortom iemand die iets relevant te vertellen heeft. Maar we gaan niet aan iemand die toevallig in een winkelstraat passeert vragen wat die over de toestanden in de Krim vindt. *Vox pops* komen er bij ons niét in."

Jullie werken met eigen journalisten?

"Ja, we hebben een kleine ploeg van elf journalisten. Die brengen, in shifts van 10 uur, om het uur een nieuwsuitzending. Ze bereiden die hoofdzakelijk van achter hun bureau voor, en werken daarbij vlot samen met journalisten van het VTM Nieuws die persconferenties bijwonen of ergens op locatie zijn. Maar onze opdracht verschilt grondig van televisiejournalistiek. Het VTM nieuws of Het Journaal, dat zijn volwaardige programma's. Wij brengen om het uur 1 of

3 minuten pure actualiteit, 365 dagen per jaar. Ooit gingen er stemmen op om ons te laten samensmelten met de VTM nieuwsredactie. Dat zou ons zagezegd meer slagkracht geven. Maar we hebben gekozen voor een *dedicated* radionieuwsredactie. Je kunt niet tegelijk een goed tv-stuk en een goed radiostuk maken. En iemand die de ene dag voor televisienieuws werkt en de volgende voor radionieuws, kun je ook niet helemaal meenemen in je beleid. Het heeft echt lang genoeg geduurd om er bij iedereen in te peperen dat we geen uitsmijters en amusement brengen."

Nieuws blijft toch een vreemde eend in de bijt binnen Q-music?

"Kijk, Q is een merk (*luide lach*). Een goed merk trouwens,

'Lang nieuws is niet automatisch beter dan kort nieuws.'
(Foto Monica Moritz)

want we staan op nummer twee, met een marktaandeel van zo'n 13,5 procent. Onze luistercijfers liggen net iets hoger dan die van Studio Brussel. Maar we zijn wel veel kleiner dan Radio 2, de meest beluisterde zender in Vlaanderen. Wij zijn een hit-radio en geen informatiezender. De nadruk ligt op muziek en amusement. En toch is er ieder uur dat ankerpunt, waar we kort, maar ernstig en helder nieuws brengen. Dat is een belangrijke opdracht, waar we ook veel energie in steken. Soms heb je wel eens zin om iets van langere adem te maken, of om wat dieper te graven. Maar toch maken we een heel degelijk product. De luisteraars haken ook niet massaal af op het moment dat de nieuwstune begint (*lacht*). Dat kunnen we meten. Of ze ook echt luisteren, dat weten we natuurlijk niet."

Hebben commerciële radio's te lijden van de mediacrisis?

"Als je onze operatiekosten en budgetten vergelijkt met die van de televisie, geven wij voor onze nieuwsuitzendingen *peanuts* uit. Grote acties en events worden bovendien rijkelijk gesponsord. We houden financieel goed stand dankzij onze salesploeg, die het budget meestal al een paar maanden voor het einde van het jaar binnenhaalt. En we hebben onze eigen doelgroep natuurlijk: luisteraars tussen 18 en 44 jaar. De inkomsten blijven dus stabiel, en zo zijn we enige die ontsnappen aan de crisis. We kunnen het natuurlijk ook doen met een kleine redactieploeg, ook al mag dat niet minder worden, want dan lukt het niet meer."

Toch kan iedereen nu een internetradio starten, zien jullie dat niet bang tegemoet?

"Het aanbod van radiostations zal door het internet zeker stijgen, en daarnaast kun je via ipod of smartphone ook je eigen favoriete muziek op elk moment van de dag beluisteren. Een radiozender moet dus iets meer bieden, iets wat luisteraars missen als ze naar een andere zender luisteren of hun eigen muziek opzetten. Dat is de grote uitdaging. Maar we hebben de afgelopen twaalf jaar nooit paniekvoetbal gespeeld. Q-music is bijzonder traag gegroeid in het begin, het eerste jaar vielen de luistercijfers lelijk tegen. Bij de eerste meting hadden we maar een marktaandeel van 3 procent! Maar onze toenmalige directeur was ervan overtuigd dat we de juiste weg hadden gekozen. Hij wist ook dat een radio tijd nodig heeft om te groeien. Daarom hebben we nooit lapmiddelen gebruikt om hier en daar luisteraars te winnen."

Maar zonder events en spelletjes overleven jullie niet?

"Nee, dat is het grote verschil met 20 jaar geleden, toen radiozenders nog radiozenders waren. Je drukte op de knop en je luisterde naar muziek en nieuws. Vandaag is radio een *beleving*. Wij moeten zichtbaar zijn en interactieve, spectaculaire evenementen bedenken, die we ook via Twitter en Facebook adverteren. Die sociale media zijn ook heel belangrijk voor ons nieuws, vooral dan de alarmfunctie van Twitter. Daar zie je vaak berichten opduiken nog voor je ze van Belga krijgt. Maar je moet die natuurlijk wel bijzonder goed checken. Wij geven hoe dan ook geen *breaking news*. Bij plotse rampen kun je moeilijk meteen inschatten of het bericht belangrijk genoeg is om ons programma te onderbreken."

Moet er bij een internationale gebeurtenis een Vlaming in de buurt zijn vooraleer ze wordt gebracht?

"Die betrokkenheid speelt altijd wel een beetje. Een vulkaanuitbarsting zal sneller het nieuws halen als daar toevallig ook een Vlaming bij omkomt. Maar internationale conflicten, zoals de crisis in Oekraïne, brengen we ook zonder dat daar Vlamingen bij betrokken zijn. Anderzijds verdwijnt Syrië uit ons nieuws zolang de situatie daar niet ingrijpend verandert. Dat is de achilleshiel van kort nieuws. We moeten ons ieder uur opnieuw afvragen wat op dat moment het zwaarst weegt, niét wat belangrijk is in het licht van weken of jaren. Voor Syrië bijvoorbeeld hangen we af van opvallende gebeurtenissen. En een aanslag met veel doden is wel weer een nieuwsbericht waard, daar komt het op neer, ja."

Leidt de snelle frequentie van jullie nieuwsbulletins soms niet tot het uitzenden van foute berichten?

"Eén keer is dat voorgekomen. Toen we een AFP-bericht kregen dat de kleine Younes gevonden was in Frankrijk, hebben we dat overgenomen. Van een AFP- of Belga-bericht verwacht je dat het klopt. Je betaalt tenslotte een abonnement om correcte informatie te krijgen, zonder dat je elke keer moet dubbelchecken. Toch is AFP daar in de fout gegaan – en wij dus ook. Maar

voor de rest zijn we heel voorzichtig. Zo gebruiken we het woord 'doden' alleen als we helemaal zeker zijn. De avond van het Pukkelpopdrama deed ik zelf eindredactie, en plots sms'te een krant het *breaking news* dat de brandweer van Sint Truiden vijf doden meldde. Dat bericht verscheen meteen op alle sites, ook bij de VRT. Ik heb het niét gebracht, omdat we maar geen bevestiging kregen. We waren de enige die dat bericht niet uitzonden, en zie, uiteindelijk ging het over drie doden."

Hebben je studies Germaanse je al bij al professioneel wat opgeleverd?

"Ik heb dankzij mijn studies zeker mijn uitspraak kunnen verbeteren. Een taalkundige opleiding komt altijd goed van pas. Soms zitten er fouten in teksten, of ze zijn stroef opgesteld, dat probeer ik eruit te halen. Het nieuws helder formuleren in een vlotte, toegankelijke en correcte taal is heel belangrijk, zeker op de radio. We vermijden ook betuttelend over te komen. Ik vind verzorgd spreken gewoon een vorm van elementaire beleefdheid tegenover de luisteraar. We hebben daar wel eens discussies over: sommigen vinden algemeen Nederlands bekakt. Ik ben het daar helemaal niet mee eens, je hoeft geen tussentaal te gebruiken om natuurlijk over te komen. Niet dat ik iets heb tegen dialect – ik spreek mijn eigen dialect met veel plezier – maar je moet weten wanneer je het gebruikt."

Maar je droom om presentator te worden heb je opgeborgen?

"De nieuwsredactie leiden en mensen begeleiden ligt me veel beter. Vroeger stond ik nooit stil bij wat ik deed, als het maar plezant was. Meewerken aan grappige uitzendingen, zoals Commissaris O, dat was het. Wat ik nu doe, is bezadigder en ernstiger. En dat wil ik nog lang blijven doen. Maar achter de schermen moet het wel leuk blijven natuurlijk."

'Verzorgd spreken is een elementaire vorm van beleefdheid tegenover de luisteraar.'

Beslissing over de klacht van de heer Peter Vereecke tegen VRT - Koppen

Met een mail van 16 januari 2014 dient de heer Peter Vereecke klacht in tegen de VRT naar aanleiding van een reportage over de zogenaamde chemtrails, die uitgezonden werd in het magazine *Koppen* van 12 december 2013.

Namens de VRT antwoorden hoofdredacteur Carl Voet en eindredacteur Pascal Seynhaeve met een brief die op 19 februari 2014 per mail werd toegestuurd. Daarop heeft Peter Vereecke geantwoord met een brief die per mail is toegestuurd op 3 maart 2014.

(...)

DE FEITEN

Klager is lid van de zogenaamde Belfortgroep, die in het verleden het gevaar van de vliegtuigstrepen al enkele keren onder de publieke aandacht bracht. Klager wordt hierover aan het woord gelaten in een reportage die wordt uitgezonden in *Koppen* van 12 december 2013. In die reportage komen ook enkele andere geïnterviewden aan het woord, onder meer filosoof Johan Braeckman, die commentaar geeft op het standpunt van klager.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij met de redactie van *Koppen* afgesproken heeft om mee te werken aan een reportage over vliegtuigstrepen onder één voorwaarde, namelijk dat de problematiek niet zou worden voorgesteld als een complottheorie. Hij moet nu echter vaststellen dat zowel in woordgebruik, in titelkeuze ('Chemtrails: complot of niet?'), als bij de selectie van de geïnterviewden (professor Braeckman), alles in die sfeer is gepresenteerd en dat wie kritische bedenkingen heeft bij de vliegtuigstrepen werd voorgesteld als een geestesgestoorde.

Klager verwijst naar de mails die hij voor de opname van

zijn interview en voor de montage van de reportage naar de redactie heeft gestuurd, en waarin hij gevraagd heeft om alles 'op een correcte en serene manier' in beeld te brengen en dat zijn standpunt niet 'in de sfeer van (gekke) complottheorieën wordt opgediend of dat wij als leden van een sekte worden voorgesteld.'

Klager betoogt dat het blijkbaar de bedoeling was om het onderwerp chemtrails te benaderen vanuit de invalshoek dat het standpunt van klager neerkomt op een complottheorie, wat door de geïnterviewde professor Braeckman werd toegelicht. Klager vindt dat ook de andere personen die in de reportage

aan het woord kwamen, niet zijn ingegaan op de essentie, namelijk dat er de laatste tien jaar opvallende vliegtuigstrepen in de lucht te zien zijn, maar dat ze zich louter hebben beperkt tot het ontkennen en het bestempelen als onzin van de vragen hierover.

Klager erkent dat hij de reportage formeel en qua montage als verdienstelijk heeft geëvalueerd, maar blijft ontgoocheld over het feit dat de VRT de voorwaarde die hij aan zijn medewerking heeft verbonden, niet heeft nageleefd.

De **VRT** voert vooreerst aan dat de klacht onontvankelijk is omdat ze per mail en niet per brief is ingediend. Artikel 17 van het werkingsreglement van de Raad voor de Journalistiek zegt immers dat om ontvankelijk te zijn, een klacht per brief moet worden ingediend.

Daarnaast betoogt de VRT dat de klacht ongegrond is. *Koppen* is op het onderwerp voor zijn reportage gekomen nadat klager op 22 november 2013 een mail had gestuurd naar eindredacteur Pascal Seynhaeve, waarin hij onder meer schreef dat de tyfoon Haiyan mee zou kunnen veroorzaakt zijn door giftige vliegtuigstrepen. In zijn mail had klager het ook over de moord op de Amerikaanse president Kennedy en over een 'samenzwering van een elite tegen de mensheid'.

De redactie stelde vast dat er naast 'believers' zoals klager, ook veel mensen konden gevonden worden die erg kritisch staan tegenover die visie, en ze besloot beide kanten aan het woord te laten. Naast klager werd ook een beroespiloot geïnterviewd, die ervan overtuigd is dat de vliegtuigstrepen een verdachte oorzaak hebben. Daartegenover werden een ander piloot en een deskundige van de Vlaamse Milieumaatschappij aan het woord gelaten. Professor Braeckman werd als duider opgevoerd en hij was, omdat hij eerder al met klager voor de camera in discussie was gegaan, een voor de hand liggende keuze.

De VRT ontkent ten stelligste dat er aan klager voor de reportage bepaalde beloften zijn gedaan. Het is zo dat klager in een mail meegedeeld had dat hij niet als een gekke complotdenker wil gezien worden, maar daar is de redactie niet op ingegaan. Wel is aan klager telefonisch meegedeeld dat de redactie haar eigen journalistieke afwegingen zou maken, in overeenstemming met de deontologische regels. Die zeggen onder meer dat een journalist geen afspraken maakt die zijn onafhankelijkheid in het gedrang brengen (art. 9 van de Code). Klager zelf heeft trouwens na de uitzending aan de redactie laten weten dat hij er inhoudelijk geen problemen mee had.

(foto Zuma Press /PhotoNews)

BESLISSING

Over de ontvankelijkheid

Het klopt dat het werkingsreglement zegt dat een klacht 'per brief' moet worden ingediend. Gelet op het feit dat e-mails steeds meer aanvaard worden als een valabel alternatief voor geschreven briefwisseling, ook in officiële communicatie, aanvaardt de Raad al sinds enige tijd klachten die per e-mail worden bezorgd. De klacht is daarom ontvankelijk.

Over de grond van de klacht

Uit de mailuitwisseling die partijen aan de Raad voor de Journalistiek hebben voorgelegd, blijkt niet dat klager en de redactie van *Koppen* afspraken hebben gemaakt over de manier waarop het onderwerp van de vliegtuigstrepen zou worden behandeld. Klager heeft weliswaar in twee mails voor de uitzending gevraagd dat dit niet 'in de sfeer van (gekke) complottheorieën wordt opgediend' of dat 'wij als

leden van een sekte worden voorgesteld'. Het betreft echter een eenzijdige vraag van klager en geen afspraak, wat een wederzijds akkoord zou impliceren. De VRT ontkent ten stelligste enige afspraak in die zin te hebben gemaakt. In de uitzending zijn de verschillende visies volgens de Raad op een evenwichtige manier aan bod gekomen. Klager heeft uitgebreid de kans gekregen om zijn standpunt toe te lichten, en ook te reageren op de 'complotstelling' van professor Braeckman. De keuze van professor Braeckman om de visie van klager in een context te plaatsen, kan worden verantwoord, gelet op zijn eerdere tussenkomsten hieromtrent.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel: de klacht is ongegrond.

Brussel, 10 april 2014

In memoriam Yvan Dhondt

Op 2 april overleed Yvan Dhondt aan een hartstilstand. Hij was mijn zwager en gedurende een paar jaren mijn collega. Niet pater Jan Moriaux, maar Yvan Dhondt was de eerste redacteur van *Knack*, toen het blad in februari 1971 werd gelanceerd.

Yvan was van Roeselare en bekend met de familie De Nolf, uitgever van *De Weekbode*, die met *Knack* een nationaal nieuwsmagazine in de portefeuille wilde hebben. Uitgever Rik De Nolf zelf en de toenmalige hoofdredacteur Jos De Man trokken Yvan aan. Hij was toen net afgestudeerd aan de Journalistenschool in Utrecht.

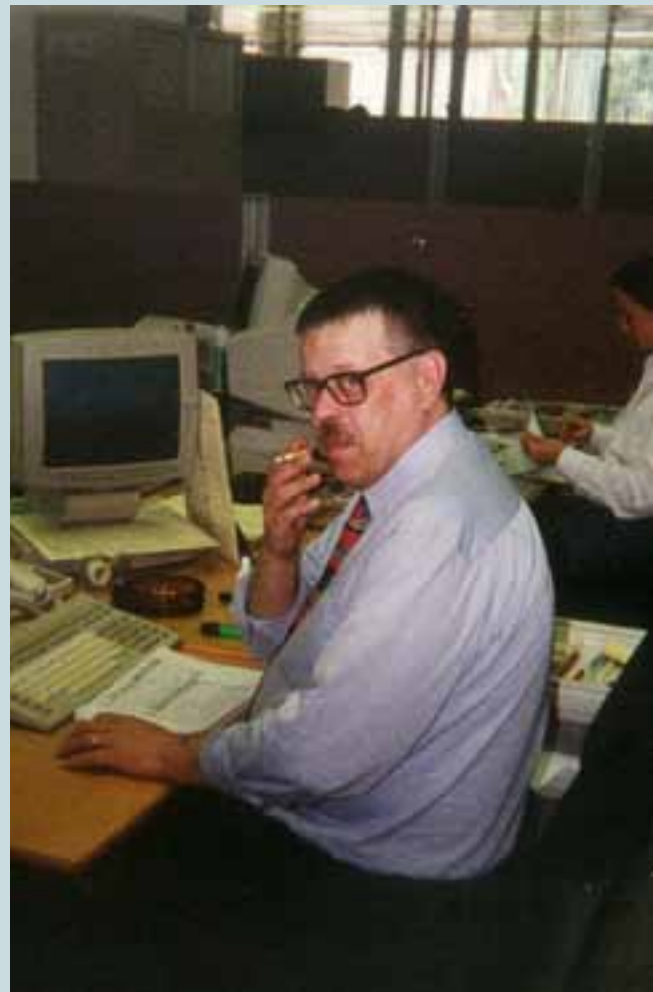
In zijn zog bracht Yvan de franciscaner pater Jan Moriaux mee, die hij in Utrecht had leren kennen. Die pater werd de redactiesecretaris van *Knack*. Yvan begon er als reporter. 1968 zinderde nog na en Yvan was een kind van zijn tijd: ambitieus, rock and roll, tegendraads maar vakbekwaam. Want dat hij in Nederland geleerd. Goed en nauwkeurig schrijven.

Daar op de redactie aan het Montgomeryplein leerde ik hem kennen. Maar de opstart van *Knack* verliep op zijn zachtst gezegd woelig. De ene hoofdredacteur na de andere passeerde de revue, en na ruim een jaar hield Yvan het voor bekeken.

Hij stapte over naar *De Spectator* en *Het Volk* in de Brusselse Koningstraat, waar hij gerechtelijk verslaggever werd. Later verhuisde hij mee naar de Forelstraat in Gent en werd er chef op de eindredactie. Na de overname door Corelio werd hij lid van de regionale eindredactie bij *Het Nieuwsblad*.

Bij de zoveelste herstructurering begin deze eeuw, werd hem brugpensioen aangeboden. Yvan trok zich terug in zijn geliefde West-Vlaanderen. In Izegem werd hij een lokale coryfee die niet om smakelijke anekdotes verlegen zat.

In de officiële persgeschiedenis zal de naam Yvan Dhondt zelden vallen. Daar was hij te bescheiden voor. Zijn vrienden en collega's herinneren zich hem als een goede, betrouwbare kameraad. Niet van zijn stuk te brengen. Geestig. Cassant soms, maar nooit vals. Hij werd 64 en laat een vrouw, een dochter en twee kleinkinderen na.

Marc van Impe

Yvan Dhondt

Mens achter het nieuws

Katrien SAELENS (VTM): VAN ONZE RECHTTOE RECHTAAN REPORTER TER PLAATSE

Jan Backx

Bij rampen, zware criminaliteit of ingewikkelde processen schakelt het VTM-nieuws graag over naar reporter ter plaatse Katrien Saelens. Een ernstig kijkende dame, die op natuurlijke wijze tot luisteren aanzet. Bij Katrien geen Hollywood-attitudes, maar rechttoe rechtaan informatie.

Misschien omdat ze een pure West-Vlaamse is? Katrien Saelens: "Ik ben afkomstig van Beernem. Mijn pa werkte bij een groot diepvriesbedrijf. Eigenlijk was ik een cadeautje van de Sint, want ik ben geboren op 5 december 1970."

Van thuis uit was er geen enkele druk om wat dan ook te worden. "In het zesde studiejaar had ik er wel eens uitgefapt dat ik later 'winkeljuffrouw' wou worden. Maar als jong ding leefde ik van dag tot dag. Ook nog toen ik in Brugge Latijn-Griekse doorliep. Aan de Gentse universiteit wou ik van alles proeven, dus gokte ik op pol & soc. Het smakje communicatie dat ik daar kreeg, spitte ik verder uit."

Begin de jaren '90 studeerde Katrien af. Snel kon ze een maandje stage lopen bij Radio 2-Oost-Vlaanderen. "Meteen een duik in de journalistieke praktijk! Ik kreeg het regionieuws uit Oost-Vlaanderen op mijn bord: werken met correspondenten, zelf persconferenties afdweilen. Met een logge bandopnemer de hort op, onder meer naar het Gentse stadhuis, waar op gezette tijden werd verteld wat de bewoners van hun stadsbestuur konden verwachten. De eerste keer proeven van de deadline-stress: het regionieuws van 12u30 halen... Gelukkig had ik te maken met goede eindredacteuren, die checkten of ik geen steken liet vallen."

Na haar stage stond ze op de keien. "Ik ben toen een poosje werkloos geweest. Een heel ontgoochelende periode. Ik ben toen zelfs een VDAB-cursus verkoopstechnieken gaan volgen."

Tot in april 1993 de zon weer doorbrak. "Ik kreeg een telefoontje vanuit Radio 2. Of ik geen zin had in een job als freelancer..."

Tuurlijk! Een wonder: ik zat terug in mijn verloren gewaande biotoop. 't Was wel vaak heel vroeg opstaan. Ik ging toen ook op cursus aan de Reyerslaan: Hoe schrijf je een radiobERICHT? Hoe maak je een goed interview?"

Hoe is ze uiteindelijk op de buis beland, wil ik weten. Katrien: "In 1995 solliciteerde ik bij de regionale tv-zender WTV, die Kortrijk en Zuid-West-Vlaanderen bedient. Hoofdredacteur Johan Persyn had prachtig nieuws: ik kreeg er een vast contract. Mijn allereerste beeldreportage ging over een wedstrijd hoeveverfraaiing."

Zes jaar later – ze was 30 toen – waagde Katrien haar kans bij VTM. Ze was nog maar net enkele dagen in Vilvoorde aan de slag toen Paul Vanden Boeynants stierf. "Ik werd naar de Brusselse Marollen gestuurd voor een menselijk portret. Hoe

dacht de rasechte Ket over de legendarische VdB? Mijn god, ik wist amper waar de Marollen lagen. Terug op de redactie viel ik gelukkig niet in ongenade. *Saelens, goed gedaan!*, was het bondige oordeel van Klaus Van Isacker."

Later trok ze met het koningspaar Albert en Paola mee naar Ierland. En met Filip, die toen nog vrijgezel was, kwam ze in Japan terecht. "Ik heb altijd op de algemene nieuwsredactie gewerkt, maar stilaan verhuisde ik naar de gerechtelijke cel. Daar moet je wel een fascinatie hebben voor dingen die je met gezond verstand niet kunt vatten. Wat drijft mensen tot het vreselijkste? Wat mij altijd zal bijblijven zijn de bloedige rellen in de Londense Tottenham-buurt – er werd toen zelfs een heel huizenblok in band gestoken. Taxichauffeurs wilden er onder geen beding heen. En ik moest op zoek naar een buurtbewoner die iets zinnigs kon vertellen over de oorzaken en de problematiek van de kansloze jongeren daar."

Of ze nog iets kwijt wil over de evolutie van het vak? "Recentelijk werd me door een klasje van 17-jarigen iets heel prangends voor de voeten geworpen", vertelt ze. "Mevrouw, voor een tv-journaal moet je op een vast uur voor je toestel zitten. Is dat niet iets voor... oude mensen? Een boks in de maag was dat, toegediend door onze kersverse multimedia-generatie. Maar ik ben geen

doemdenker, en gelukkig biedt het leven nog zoveel andere aantrekkelijke dingen om te doen. Zoals elke woensdagavond met vrienden en vriendinnen volleybal spelen. En daarna een gezellige pint."

'Als gerechtelijk verslaggever moet je een fascinatie hebben voor dingen waar je met gezond verstand niet bij kunt.'

Onder embargo

Oproep aan alle VVJ-leden. De VVJ is op zoek naar een **secretaris-penningmeester**, die als lid van de Raad van Bestuur mee de financiën van onze vereniging opvolgt. Het gaat om een controlerende functie; het operationele financiële en boekhoudkundige werk worden door het vast secretariaat en een boekhouder verricht.

De Raad van de Bestuur van de VVJ, waar de secretaris-penningmeester deel van uitmaakt, komt maandelijks bijeen, in principe op een woensdagavond. Van de secretaris-penningmeester wordt enige bekendheid met financieel beheer en boekhouding verwacht.

Sinds 1 april is **Pieter Knapen** in dienst bij de Raad voor de Journalistiek, als nieuwe secretaris-generaal en ombudsman. Hij volgt Flip Voets op, die op 1 juli met pensioen vertrekt.

De strijd om de titel *Wij-magazine* lijkt van de baan. **Maurits Van Liedekerke**, oud-hoofdredacteur van het intussen verdwenen Vlaamsnationalistische blad *Wij*, veslikte zich kort geleden in zijn koffie toen hij vaststelde dat de CD&V voor zijn campagnekrant exact dezelfde titel - lettertype inclusief - had gekozen. Het leverde CD&V-voorzitter **Wouter Beke** een brandbrief op, waarin de "kaping" van de titel *Wij* aan de orde werd gesteld.

Beke heeft Van Liedekerke nu een sussend antwoord gestuurd. "Ik begrijp best dat de titel van ons magazine bij u herinneringen oproept aan een partij (*de Volksunie, n.v.d.r.*) die intussen al ruim 10 jaar niet meer bestaat", aldus de **CD&V-voorzitter**. "Maar ik kan u geruststellen: het gaat maar om een eenmalige publicatie. Ons team heeft op geen enkel moment de intentie gehad om deze titel te kapen. Velen onder hen hebben zelfs al geen herinnering meer aan die periode."

Vlaams-Brusselse Media: dat is de nieuwe koepelorganisatie waarin het weekblad *Brussel Deze Week*, de nieuwssite *brusselnieuws.be*, regionale zender *tvbrussel*, stadsradio *FM Brussel* en het uitmagazine *Agenda* voortaan de krachten bundelen. Vlaams-Brusselse Media wordt gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en moet, middels kwalitatieve en objectieve berichtgeving, de Vlaamse gemeenschap in Brussel verder op de kaart zetten.

De voorzitter van de nieuwe vzw is **Marc Michils**. Hij raakte vooral bekend als oprichter van het reclamebureau Quattro, en is sinds vorig jaar directeur van de Vlaamse Liga tegen Kanker. Als algemeen directeur

van Vlaams-Brusselse Media is ad interim **Swa Bettens** aangesteld. Er wordt nog gezocht naar een definitieve algemeen directeur.

Westtoer, de toeristische dienst van de provincie West-Vlaanderen zeg maar, heeft een banvloek uitgesproken over het boek *600 plekken die je écht gezien moet hebben in Vlaanderen* van reisjournalist **Paul De Moor**. In dat boek staan ook enkel kritische passages over de Belgische kust: de lintbebouwing daar, de aanslag op duinen, de soms lelijke nieuwbouw...

Het was de bedoeling dat het boek, uitgegeven bij Lannoo, via een bonnenactie van **Vlaanderen Vakantieland** werd verdeeld. Maar de toeristische diensten aan de kust weigeren daar nu aan mee te doen.

Paul De Moor reageert verrast. "Je kunt me toch niet verwijten dat ik opschrijf wat ik zie? Iedereen ziet toch dat onze kust niet de mooiste is? Wat me trouwens niet heeft belet om ook te schrijven dat onze kust nog altijd een onweerstaanbare aantrekkingskracht heeft."

Naar aanleiding van 100 jaar WO I bracht *Gazet van Antwerpen* zopas hulde aan **Frans Goris**, de oud-hoofdredacteur die de krant door de moeilijke oorlogsjaren sleepte. Goris was al hoofdredacteur van *GvA* sinds 1898 en hij bleef dat veertig (!) jaar lang.

Na WO I nam de *Gazet* een doorstart met nagenoeg dezelfde zes (!) journalisten als voor de oorlog. Dat kon, schrijft reporter **Frans De Bie**, omdat de krant haar journalisten en bedienden tijdens de periode dat ze niet verscheen een (weliswaar verlaagd) loon was blijven betalen.

Anja Buytaert (43) is de nieuwe hoofdredacteur van *TVLimburg*. Ze volgt Miranda Gijsen op. Anja begon haar loopbaan bij *Het Belang van Limburg* en *VTM*, en werkt sinds 2000 bij *TVL*.

En voormalig *TVL*-schermgezicht Lieve Ketelslegers gaat op 1 juli aan de slag als nieuwe woordvoester van verzekeringsmaatschappij Ethias. Momenteel is ze nog woordvoester van de gemeente Riemst.

Een reporter van *De Ideale Wereld* op VIER is dan toch niet erkend als beroepsjournalist. Volgens de **Erkenningscommissie** is het programma *De Ideale Wereld* "weliswaar geënt op de actualiteit, maar kan het toch niet worden beschouwd als een televisienieuwsuitzending die betrekking heeft op het actualiteitsgebeuren in het al-

gemeen, zoals vereist door de wet van 30 december 1963".

Annick De Wit, journaliste bij *Het Laatste Nieuws*, tekende samen met **Christophe Deborsu**, bekend Waals tv-figuur, voor een boek over overeenkomsten en verschillen tussen noord en zuid in het land. Hun gezamenlijke pennenvrucht - titel: *Dag, Bonjour!* - is des te meer opgemerkt omdat snoodaard Deborsu vlak voor het ter perse gaan nog een alinea binnensmokkelde met een huwelijksaanzoek aan Annick.

Met die passage geconfronteerd in *Café Corsari* op VRT, kon Annick moeilijk anders dan een jawoord geven. Het journalistenkoppel zal ook een prominente plaats innemen in de komende verkiezingsverlaggeving van *Het Laatste Nieuws*.

Skepp, de vereniging die ten strijde trekt tegen pseudo-wetenschap, heeft haar jaarlijkse prijs De Zesde Vijs toegekend aan **Marleen Finoulst**, hoofdredactrice van *Bodytalk*. Skepp waardeert Marleens kritische berichtgeving over onder meer gevitalseerd water, drugs en babyslaap.

De Skeptische Put, een minder lovende prijs, reikt Skepp dit jaar uit aan **Peter Vereecke**, aanhanger van de chemtrails-theorie. Die ziet in de witte rooklierten die vliegtuigen achterlaten geen gewone condensatiesporen, maar giftige sporenevels. Zie ook pagina 16 van dit blad.

Stefaan Werbrouck (39) verlaat *Knack Focus* en volgt Leo De Haes op als uitgever van *Houtekiet*. Werbrouck was 14 jaar lang actief bij *Knack Focus*, de laatste paar jaar als hoofdredacteur.

Leo De Haes wordt in juni 65 en gaat met meer dan welverdiend pensioen. Voor hij 22 jaar geleden uitgever werd bij *Houtekiet*, werkte hij 17 jaar lang als journalist voor *Humo*.

Bij *Joepie* maakt voortaan **Niels Janssens** de dienst uit. Hij werkt al sinds 2008 voor het blad. **Birte Govaerts** wordt zijn adjunct-hoofdredacteur. Niels Janssens volgt *Sylvia Van Driessche* op, die zich na 13 jaar *Joepie* (en 5 jaar als hoofdredacteur) wil gaan toeleggen op het schrijven van jeugdromans.

(Druk)foutje bij **Flair**, in haar editie van 8 april. Op de cover stond € 2,35 als verkoopprijs vermeld, in plaats van € 2,50. Als lezers zelfs dat al niet meer mogen geloven... Toch oordeelde zelfs Test-Aankoop dat in zo'n geval van duidelijk materiële vergissing gerust de normale prijs kan worden gevraagd.

Respect voor auteursrechten
is opkomen voor creativiteit

SAJ
JAM

JOURNALISTEN AUTEURSMATSCHAPPIJ

ZENNESTRAAT 21 - 1000 BRUSSEL

www.jam.be - info@jam.be